

RUT

DECIZII ȘI DESTINE

Grupuri de ucenicie
Biserica Baptistă "Harul"
Titan-București
mai - iunie
2013

Decizii și destine

Decizii care duc la ruină sau restaurare

Ghid de studiu

Rut este una dintre cele două cărți din Biblie care poartă numele unei femei. S. Baxter a făcut o paralelă între cartea *Rut* și cartea *Estera*, dar și între Rut și Estera ca femei de care Dumnezeu s-a folosit în mod deosebit. Estera este o evreică luată din Israel și dusă într-o țară străină, pe când Rut este o păgână care pleacă dintr-o țară străină pentru a veni în Israel. Estera, evreica, se căsătorește cu un bărbat păgân care era împărat, iar Rut, păgâna, se căsătorește cu un bărbat israelit și ajunge străbunica regelui David. Ambele femei sunt folosite de Dumnezeu pentru a aduce salvare și restaurare în vremuri de criză. Estera are o relație specială cu vărul ei, Mardoheu, Rut are o relație cu totul specială cu soacra sa, Naomi. Și comparația ar putea continua...

Autorul, data și contextul scrierii

Textul biblic nu ne spune cine este autorul acestei cărți, deci este cel mai sigur să afirmăm că autorul este necunoscut. Totuși de-a lungul istoriei s-au făcut câteva presupuneri. De exemplu, Tamudul Babilonian sugerează că Samuel ar putea fi autorul acestei cărți, tot lui fiindu-i atribuită și scrierea cărții *Judecători* cu care *Rut* are o mare legătură. Unii cercetători din perioada modernă sugerează că *Rut* ar fi fost scrisă de o femeie, respectiv Tamar, fiica lui David. Însă această supoziție nu are sprijin nici din punct de vedere al dovezilor interne și nici cultural. Este foarte puțin probabil ca o femeie în cultura orientală din perioada aceea să fi scris o asemenea carte. În concluzie, scriitorul uman este necunoscut, dar autorul este Dumnezeu care a inspirat scrierea acestei cărți alături de celelalte 65 de cărți ale Bibliei.

În ce privește data scrierii, în Rut 1:1 ni se dă un indiciu în legătură cu contextul evenimentelor, care poate de asemenea sugera o dată aproximativă. Evenimentele au loc „pe vremea judecătorilor”, asta înseamnă în perioada

imediat premergătoare instaurării monarhiei. Știm că ultimul judecător a fost Samuel, că el l-a uns ca rege pe Saul, primul rege al israeliților, și că tot Samuel l-a uns ca rege și pe David, după ce Saul s-a descalificat și a fost lepădat de Dumnezeu. De asemenea, ultimul verset din cartea *Rut* ne dă un indiciu, și anume că la momentul scrierii cărții *Rut* regele David era deja născut, și probabil era și încoronat ca rege. Așadar, cei mai mulți cercetători conchid că *Rut* a fost scrisă în perioada davidică, adică în jurul anului 1000 î.H. Textul din 1 Samuel 22:3-4 poate fi de asemenea un argument în susținerea acestei date.

Locul în canonul biblic

În Biblia evreiască, cartea *Rut* face parte din gruparea celor cinci cărți care se citeau la sărbători, și anume sulturile Meghilot. Aceste cinci cărți erau: *Cântarea cântărilor* (care se citea la Paște în luna Nissan: martie/aprilie), *Rut* (care se citea la Sărbătoarea săptămânilor sau Cincizecime în luna Sivan: mai/iunie), *Plângerile lui Ieremia* (care se citea în luna Ab la comemorarea distrugerii templului: august/septembrie), *Eclesiastul* (care se citea la sărbătoarea corturilor în luna Tișri: septembrie/octombrie) și *Estera* (care se citea la sărbătoarea Purim în luna Adar: februarie/martie). Aceste cinci cărți sunt așezate după Psalmi, Iov și Proverbe, în a treia secțiune a canonului ebraic numită Scrierile.

În Septuaginta (traducerea în greacă a Vechiului Testament, din sec. II î.H.) cartea *Rut* a fost așezată după cartea *Judecători* datorită contextului descris în Rut 1:1, fiind considerată un apendice al acesteia sau o carte de tranziție între *Judecători* și *1 Samuel*.

Teme majore ale cărții

Hesed. Tradus în limba română cu „îndurare”, *hesed* este unul dintre conceptele fundamentale din cartea *Rut*. Acesta este un cuvânt foarte complex care nu are echivalent în limbile occidentale moderne. *Hesed* însemna pentru evrei loialitate față de promisiunile făcute la încheierea unui legământ, dar și credincioșie, bunătate, îndurare, dragoste, compasiune și binefacere. Toate acestea la un loc erau exprimate prin *hesed*.

Restaurarea Naomei de la amărăciune la împlinire prin actele altruiste ale iubirii (*hesed*) lui *Rut* și *Boaz*.

Inițiativa motivată de *hesed* care duce la rezultate neașteptate. *Rut*

motivată de atașament și dragoste ia inițiativa când soacra ei, Naomi, era cufundată în amărăciune. Naomi motivată de dragoste sinceră față de nora ei ia inițiativa pentru Rut și ticluiește un plan pentru a-i găsi un soț. Boaz motivat de dragoste și responsabilitate ia inițiativa în privința răscumpărării.

Deciziile sunt cele care influențează destinațiile și destinele. În mod obișnuit oamenii consideră destinul ca fiind o forță care le prestabilește arbitrar viitorul, soarta. Din perspectiva biblică, deciziile personale ale omului, ca agent cu liber arbitru, cu puterea de a alege, sunt cele care determină în mare parte destinațiile și destinul final al omului. Astfel, Elimelec, descendent din Iuda, sfârșește tragic în Moab în urma unor decizii pe care le-a luat, iar Rut, o moabită, sfârșește în mod fericit ca străbunică a marelui rege David și ajunge chiar în genealogia Domnului Isus, tot în urma unor decizii.

Tema cărții: *Decizii care duc la ruină sau restaurare*

Scopul cărții

Se poate spune despre Rut că este o poveste de dragoste, o poveste adevărată despre dragostea adevărată scrisă cu scop pedagogic, dar și istoric. La nivel istoric, cartea Rut confirmă originea lui David, legitimează și apără monarhia davidică. La nivel pedagogic, Naomi, Boaz și Rut reprezintă oameni obișnuiți care au parte de un destin special, pentru că în situații speciale au acționat într-un mod neegoist, cu dragoste și îndurare unii față de alții.

Bibliografie consultată

*** *Biblia*, traducerea Cornilescu și NTR

*** *Septuaginta*, vol. 2, Colegiul Noua Europă, Editura Polirom

*** *Dicționar biblic*, Editura Cartea creștină, Oradea

Baxter, J., Sidlow, *Explore the Book*, Zondervan Publishing House

Younger, K., Lawson, *The Application Commentary: Judges/Ruth*, Zondervan Publishing House

Decizii cu consecințe tragice

Rut 1:1-5

Rut 1:1 *Pe vremea judecătorilor, a fost o foamete în țară. Un om din Betleemul lui Iuda a plecat cu nevasta sa și cu cei doi fii ai lui, să locuiască pentru o vreme în țara Moabului. 2. Numele omului acela era Elimelec, numele nevestei lui era Naomi, și cei doi fii ai lui se numeau Mahlon și Chilion: erau efratiți, din Betleemul lui Iuda. Ajungând în țara Moabului, și-au așezat locuința acolo. 3. Elimelec, bărbatul Naomei, a murit, și ea a rămas cu cei doi fii ai ei. 4. Ei și-au luat neveste moabite. Una se numea Orpa, și cealaltă Rut, și au locuit acolo aproape zece ani. 5. Mahlon și Chilion au murit și ei amândoi, și Naomi a rămas fără cei doi fii ai ei și fără bărbat.*

Citește Rut 1:1-5.

Acest prim paragraf cu care se deschide cartea *Rut* joacă rolul de prolog (introducere) în care este stabilit cadrul general: personajele, timpul și locul acțiunii etc.

Citește Judecători 2:6-23 și 21:25. În lumina acestor versete descrie în cuvintele tale ce înseamnă expresia cu care începe cartea *Rut*: „pe vremea judecătorilor”. Ce era caracteristic acelor timpuri?

Care sunt cele două tragedii sau calamități menționate în *Rut 1:1-5*? (v. 1, 3, 5)

Ce semnificație avea în Vechiul Testament foametea? Corelează cu Deuteronom 28:15-24 și alte pasaje.

Elimelec - Dumnezeuul meu este rege sau Dumnezeu este regele meu

Citește semnificația numelor din familia lui Elimelec. Ce concluzie poți să tragi?

Naomi - plăcută sau fermecătoare

Mahlon - cântec, bucurie

Chilion - desăvârșire sau împlinire

Betleem - casa pâinii, în seminția lui Iuda (1 Samuel 16:18)

Ce impact crezi că a avut moartea lui Elimelec asupra familiei sale?

Cum își poate explica un credincios moartea prematură și neașteptată a cuiva drag?

Elimelec a fugit de foamete și a nimerit în ghearele morții. Cum putea fi interpretată moartea lui Elimelec în contextul cărții *Judecători*?

Care crezi că sunt greutățile cu care se confruntă o văduvă cu doi copii într-o țară străină?

Cunoști văduve tinere care au copii? Cum crezi că ar trebui să le ajuți? Corelează cu 2 Regi 4:1-7 și cu alte texte care subliniază responsabilitatea comunității pentru ajutorarea văduvelor și a altor categorii defavorizate.

Cum se explică mariajul celor doi fii ai lui Elimelec cu femeile moabite? Ce le prescrieseră Dumnezeu evreilor în privința căsătoriei cu alte femei decât cele

din Israel? Intra și Moabul în această categorie? De ce? Corelează cu Deuteronom 7:1-5; 23:3; Neemia 13:1, 2, 23-26.

Piatra moabită este un bloc de bazalt negru cu o inscripție lăsată de Meșa, regele Moabului, la Dhiban (orașul biblic Dibon), pentru a comemora răzvrătirea lui împotriva lui Israel și rezidirea mai multor orașe care a urmat după aceea (2 Împărați 3:4-5). Meșa spune în această inscripție cum a sfârșit jugul lui Israel și l-a cinstit pe dumnezeul lui, Chemoș, ridicând o înălțime la Qarhoh, ca semn de recunoștință. Despre Omri, regele lui Israel, afirmă că l-a umilit pe Moab mulți ani, pentru că Chemoș era supărat pe țara lui. Din punct de vedere religios, lingvistic și istoric marea importanță a acestei inscripții constă în legătura pe care aceasta o are cu Vechiul Testament.

După zece ani de văduvie printre străini Naomi își pierde și cei doi fii, rămânând nu doar fără soț, ci și fără copii. (v. 5) Cum se poate numi situația aceasta altfel decât tragedie? Cum se împacă suveranitatea divină cu tragediile umane?

Foametea din Betleem este dublată de moartea și infertilitatea din Moab. După zece ani Naomi rămâne singură, fără soț și copii, fără nepoți, fără speranță, doar cu două nurori moabite.

Tu decizi: ruină sau restaurare?

Evaluează-ți deciziile bune și deciziile greșite pe care le-ai luat în viață. Care au fost factorii care au făcut diferența?

Cum afli voia lui Dumnezeu când trebuie să iei decizii?

Ce te-ar putea determina să emigrezi? Analizează-ți bine motivațiile. Roagă-te pentru cei plecați din țară. Poate îi crezi fericiți și îi invidiezi, iar ei pot fi ruinați.

Cât de pregătit ești pentru a face față unei tragedii?

Decizia întoarcerii acasă

Rut 1:6-22

Decizia lui Elimelec de a pleca de acasă, din casa pâinii (Betleem), și de a merge în Moab cu toată familia lui s-a dovedit a fi o decizie cu consecințe tragice. Dacă foametea din Israel era o pedeapsă a Domnului pentru neascultarea evreilor de pe vremea judecătorilor, atunci decizia cea mai înțeleaptă pentru a scăpa de această pedeapsă, nu era fuga în Moab, ci pocăința acasă. După mai bine de zece ani de peregrinări printre străini, după ce și-a îngropat soțul și cei doi băieți în Moab, Naomi ia decizia întoarcerii acasă. Această decizie poate fi înțeleasă și ca o decizie a pocăinței. (În limba ebraică termenul *šuv*, însemna „pocăință” sau „întoarcere”). Asemenea fiului risipitor, Naomi decide să se întoarcă acasă, unde e belșug de pâine, pentru că Domnul s-a îndurat de poporul Său.

Citește Rut 1:6-15.

Rut 1:6 *Apoi s-a sculat, ea și nurorile ei, ca să se întoarcă în țara ei din țara Moabului, căci aflase în țara Moabului că Domnul cercetase pe poporul Său și-i dăduse pâine. 7. Ea a ieșit din locul în care locuia însoțită de cele două nurori ale ei și a pornit ca să se întoarcă în țara lui Iuda. 8. Naomi a zis atunci celor două nurori ale ei: "Duceți-vă și întoarceți-vă fiecare la casa mamei ei! Domnul să Se îndure de voi, cum v-ați îndurat și voi de cei ce au murit și de mine!" 9. Să vă dea Domnul să găsiți odihnă fiecare în casa unui bărbat!" Și le-a sărutat. Ele au ridicat glasul și au plâns; 10. și i-au zis: "Nu; noi vom merge cu tine la poporul tău." 11. Naomi a zis: "Întoarceți-vă, fiicele mele! Pentru ce să veniți voi cu mine? Mai am eu oare fii în pântecel meu, ca să poată fi bărbații voștri? 12. Întoarceți-vă, fiicele mele, și duceți-vă! Eu sunt prea bătrână ca să mă mărit din nou. Și chiar dacă aș zice că trag nădejde; chiar dacă în noaptea aceasta aș fi cu un bărbat și aș naște fii, 13. ați mai aștepta voi până să se facă mari și ați vrea voi să nu vă măritați din pricina lor? Nu, fiicele mele! Eu sunt mult mai amărâtă decât voi, pentru că mâna Domnului s-a întins împotriva mea." 14. Și ele au ridicat glasul și iarăși au plâns. Orpa a sărutat pe soacra sa și a plecat, dar Rut s-a ținut de ea. 15. Naomi a zis către Rut: "Iată, cumnata ta s-a întors la poporul ei și la dumnezeii ei; întoarce-te și tu după cumnata ta."*

Subliniază verbul „a se întoarce” în Rut 1:6-15. De ce crezi că a luat Naomi decizia întoarcerii acasă? Corelează cu ce se spune despre Domnul în v. 6 și 13.

Ce asemănări și ce deosebiri vezi între Naomi și fiul risipitor (Luca 15:11-32) din perspectiva ruinei la care au ajuns în urma unor decizii și din perspectiva deciziei întoarcerii acasă?

Ce crezi că înseamnă expresia „mâna Domnului s-a întins împotriva mea” pe care o folosește Naomi în 1:13 și pe care o reia în 1:20-21?

Crezi că Naomi îl acuză pe Dumnezeu sau pur și simplu recunoaște disciplinarea Lui în ceea ce i s-a întâmplat? Argumentează.

Ce rol joacă în procesul pocăinței recunoașterea pedepsei Domnului în consecințele tragice ale unor decizii personale sau familiale? Pe cine pedepsește Dumnezeu, din ce motive și cu ce scop? (Evrei 12:5-11)

Naomi a luat decizia de a se întoarce în țara ei și a plecat împreună cu cele două nurori ale ei. Însă la un moment dat al călătoriei ia decizia să se despartă de ele. Unde le îndeamnă Naomi să se întoarcă și care este dorința ei pentru ele?

De ce crezi că a luat Naomi această decizie? Era în avantajul ei sau al nurorilor? Explică.

Ce crezi că vrea să zică Naomi când spune: *Domnul să Se îndure de voi, cum v-ați îndurat și voi de cei ce au murit și demine!?*

Dacă față de ea Domnul s-a manifestat împotriva și a umplut-o de amărăciune, Naomi își dorește ca măcar față de nurorile ei Domnul să manifeste îndurare. Naomi vede această îndurare în termenii refacerii unei familii. Ea le cere nurorilor să se recăsătorească în poporul lor și să se întoarcă la dumnezeii lor. Naomi își dorește pentru nurorile sale ceea ce ea pierduse iremediabil: un soț și copii.

Ce crezi că a convins-o pe Orpa să se întoarcă la părinții ei, la dumnezeii ei și la poporul ei?

Cum consideri decizia ei? De ce?

Tradus în limba română cu „îndurare”, *hesed* este unul dintre conceptele fundamentale din cartea Rut. Acesta este un cuvânt foarte complex care nu are echivalent în limbile occidentale moderne. *Hesed* însemna pentru evrei loialitate față de promisiunile făcute la încheierea unui legământ, dar și credincioșie, bunătațe, îndurare, dragoste, compasiune și binefacere. Toate acestea la un loc erau exprimate prin *hesed*.

Conceptul *hesed* izvorăște și se bazează pe relație, în general, și se referă la relația de legământ, în special. Deși implică emoții, *hesed* este mai degrabă o acțiune. Este vorba de o acțiune în favoarea unei persoane aflate într-o nevoie disperată și o acțiune care are loc în cadrul unei profunde legături între persoanele implicate. Adesea *hesed* vizează un raport inegal în relația respectivă. O persoană mai puternică ajută o persoană mai slabă.

Două treimi din cazurile în care apare *hesed* în Vechiul Testament se referă la relația de legământ dintre Dumnezeu și poporul Său, Dumnezeu fiind Acela care manifestă *hesed* față de poporul Său. *Hesed* reprezintă un act voluntar de îndurare și generozitate, dincolo de datorie. Persoana puternică nu e obligată să facă asta, nu o constrânge nimic, pur și simplu alege să facă asta din responsabilitate și maturitate.

Conceptul acesta de ajutor voluntar acordat unei persoane mai slabe este caracteristic în primul rând lui Dumnezeu, dar se regăsește și între oameni la nivel social și moral, nu însă la nivelul legal, adică nu ca obligație. În cartea Rut *hesed* apare explicit atât la nivelul divin, cât și la cel uman (Rut 1:8; 2:20). Paradoxal, la nivel uman se spune despre cele două fete moabite Orpa și Rut că au manifestat ”îndurare” (*hesed*, 1:8). Mai sunt câteva pasaje în care apare doar implicit conceptul acesta de îndurare nemeritată într-o situație disperată (vezi 4:14, 15).

Rut ia însă o altă decizie. De ce?

Orpa - cea care și-a întors gâtul

Rut - cea prietenoasă

Care sunt motivațiile lui Rut? (v. 16-17)

Naomi a fost convinsă de loialitatea dezinteresată, de actul de iubire jertfitoare al nurerii sale Rut. Rut manifestă acel act voluntar de generozitate și îndurare dincolo de datorie (*hesed*).

Rut 1:16 *Rut a răspuns: "Nu sta de mine să te las și să mă întorc de la tine! Încotro vei merge tu, voi merge și eu, unde vei locui tu, voi locui și eu; poporul tău va fi poporul meu, și Dumnezeuul tău va fi Dumnezeuul meu; 17. unde vei muri tu, voi muri și eu și voi fi îngropată acolo. Facă-mi Domnul ce o vrea, dar nimic nu mă va despărți de tine decât moartea!" 18. Naomi, văzând-o hotărâtă să meargă cu ea, n-a mai stăruit. 19. Au călătorit împreună până ce au ajuns la Betleem. Și când au intrat în Betleem, toată cetatea s-a pus în mișcare din pricina lor, și femeile ziceau: "Naomi este aceasta?" 20. Ea le-a zis: "Nu-mi mai ziceți Naomi; ziceți-mi Mara căci Cel Atotputernic m-a umplut de amărăciune. 21. La plecare eram în belșug, și acum Domnul mă aduce înapoi cu mâinile goale. De ce să-mi mai ziceți Naomi, când Domnul S-a rostit împotriva mea, și Cel Atotputernic m-a întristat?" 22. Astfel s-au întors din țara Moabului Naomi și nora sa Rut, moabita. Au ajuns la Betleem la începutul seceratului orzului.*

Naomi a plecat din Betleem în timpul unei foamete și se întoarce acum în timpul seceratului orzurilor. Ce alte contraste mai reies din v. 19-21?

Cum a ajuns Naomi de la „belșug” la „mâinile goale”, de la plină de farmec la plină de amărăciune?

Naomi îl numește pe Dumnezeu „Cel Atotputernic” (*El Shadai*). De ce crezi că în urma experienței triste din Moab îl numește pe Dumnezeu așa?

Tu decizi: ruină sau restaurare?

Care sunt deciziile pentru care trebuie să te pocăiești?

Care sunt domeniile în care ai părăsit calea Domnului și ar trebui să te întorci acasă?

Roagă-te pentru cei care îndură suferințe cumplite printre străini, dar le este rușine să se întoarcă acasă. Fii risipitori sau victime ale deciziilor neînțelepte, aceștia au nevoie să se întoarcă pentru restaurare.

Fă o listă cu toți cunoscuții tăi care au emigrat în ultimii 20 de ani. Roagă-te pentru ei.

*Cine își ascunde fărădelegile nu propășește,
dar cine le mărturisește și se lasă de ele capătă îndurare. Proverbe 28:13*

Lecția 3

Decizia slujirii dincolo de datorie

Rut 2:1-23

Deciziile sunt adesea concretizarea unei inițiative. În cartea *Rut* inițiativa este una dintre temele importante. Inițiativa motivată de *hesed* duce la rezultate neașteptate. Rut motivată de atașament și dragoste ia inițiativa slujirii și a purtării de grijă când soacra ei, Naomi, era cufundată în amărăciune. Naomi motivată de dragoste sinceră față de nora ei ia inițiativa pentru Rut și ticluiește un plan pentru a-i găsi un soț. Boaz motivat de dragoste și responsabilitate ia inițiativa în privința răscumpărării.

Citește Rut 2:1-3.

Rut 2:1 Naomi avea o rudă după bărbat. Acesta era un om foarte bogat, din familia lui Elimelec, și se numea Boaz. 2. Rut, moabita, a zis către Naomi: "Lasă-mă, te rog, să mă duc să strâng spice de pe câmpul aceluia înaintea căruia voi căpăta trecere." Ea i-a răspuns: "Du-te, fiica mea." 3. Ea s-a dus într-un ogor să strângă spice pe urma secerătorilor. Și s-a întâmplat că ogorul acela era al lui Boaz, care era din familia lui Elimelec.

Ce crezi că a determinat-o pe Rut să ia inițiativa de a merge să culeagă spice în urma secerătorilor?

Cine avea dreptul acesta în Israel? Corelează cu Levitic 19:9, 10; Deuteronom 24:19-22.

Ce spune dialogul dintre Rut și Naomi despre relația lor? (v. 2)

Ai relații despre care spui că sunt bune, dar dacă ar auzi cineva dialogurile tale cu acele persoane și-ar face altă părere? De ce?

Rut 2:4 Și iată că Boaz a venit din Betleem și a zis secerătorilor: "Domnul să fie cu voi!" Ei au răspuns: "Domnul să te binecuvânteze!" 5. Și Boaz a zis slujitorului însărcinat cu privegherea secerătorilor: "A cui este tânăra aceasta?" 6. Slujitorul însărcinat cu privegherea secerătorilor a răspuns: "Este o tânără moabită, care s-a întors cu Naomi din țara Moabului. 7. Ea a zis: "Dă-mi voie să strâng și să culeg spice dintre snopi, rămase pe urma secerătorilor." Și de azi dimineață, de când a venit, a stat în picioare până acum și nu s-a odihnit decât o clipă în casă." 8. Boaz a zis către Rut: "Ascultă, fiică, să nu te duci să culegi spice în alt ogor; să nu te depărtezi de aici și rămâi cu slujnicele mele. 9. Uită-te unde vor secera pe câmp și du-te după ele. Am poruncit slugilor mele să nu se atingă de tine. Și când îți va fi sete, să te duci la vase și să bei din ce vor scoate slugile." 10. Atunci ea s-a aruncat cu fața la pământ și i-a zis: "Cum am căpătat eu trecere înaintea ta, ca să te îngrijești de mine, o străină?" 11. Boaz i-a răspuns: "Mi s-a spus tot ce ai făcut pentru soacra ta, de la moartea bărbatului tău, și cum ai părăsit pe tatăl tău și pe mama ta și țara în care te-ai născut, ca să mergi la un popor pe care nu-l cunoșteai mai înainte. 12. Domnul să-ți răsplătească ce ai făcut, și plata să-ți fie deplină din partea Domnului Dumnezeului lui Israel sub ale cărui aripi ai venit să te adăpostești!" 13. Și ea a zis: "O! Să capăt trecere înaintea ta, domnul meu! Căci tu m-ai mângâiat, și vorbele tale au mers la inima slujnicei tale. Și totuși eu nu sunt nici măcar ca una din slujnicele tale." 14. La vremea prânzului, Boaz a zis către Rut: "Apropie-te, mănâncă pâine și înmoaie-ți bucată în oțet." Ea a șezut lângă secerători. I-au dat grăunțe prăjite; a mâncat și s-a săturat, și ce a rămas a strâns. 15. Apoi s-a sculat să culegă spice. Boaz a dat următoarea poruncă slujitorilor săi: "Lăsați-o să culegă spice și între snopi și să n-o oprîți; 16. și chiar voi să-i scoateți din snopi câteva spice; s-o lăsați să culegă spice și să n-o înfrunțați." 17. Ea a cules spice de pe câmp până seara și a bătut ce culesese. A ieșit aproape o eșă de orz.

Cum se manifestă suveranitatea și providența (purtarea de grijă) lui Dumnezeu în acest pasaj?

Ce trăsături de caracter ale lui Boaz reies din acest pasaj?

Ce trăsături de caracter ale lui Rut reies din acest pasaj?

Caracterul se vede în relații. Ce spun relațiile tale despre caracterul tău?

Din ce relații își dă seama Boaz de caracterul lui Rut?

Cum se vede Rut pe ea însăși în fața lui Boaz?

De unde știa Boaz cum s-a purtat Rut cu soacra ei?

Ce ar trebui să învețe nurorile de la Rut?

Ce ar trebui să învețe soacrele de la Naomi?

Cum se vede caracterul lui Boaz din relația cu slujitorii săi și cu Rut, o străină moabită?

Ce se poate spune despre relația lui Boaz cu Dumnezeu din modul în care se poartă cu ceilalți?

Atât Rut, cât și Boaz erau niște imagini ale îndurării lui Dumnezeu. Rut s-a îndurat de Naomi și nu a părăsit-o, iar Boaz s-a îndurat de Rut și a lăsat-o să culeagă spice, i-a oferit hrană la prânz, protecție și chiar i-a facilitat strângerea

unei cantități mai mari de boabe. Aceasta este manifestarea generozității care izvorăște din iubirea pură, *agape* sau *hesed*. **Efa era un vas de aproximativ 22 de litri.**

Rut 2:18 *A luat-o și a intrat în cetate, și soacra sa a văzut ce culesese. Rut a scos și rămășițele de la prânz și i le-a dat. 19. Soacra sa i-a zis: "Unde ai cules astăzi spice și unde ai muncit? Binecuvântat să fie cel ce s-a îngrijit de tine!" Și Rut a spus soacrei sale la cine muncise: "Omul la care am muncit azi", a zis ea, "se numește Boaz." 20. Naomi a zis nurorii sale: "Să fie binecuvântat de Domnul, care este plin de îndurare pentru cei vii, cum a fost și pentru cei ce au murit. Omul acesta este rudă cu noi", i-a mai spus Naomi, "este din cei ce au drept de răscumpărare asupra noastră." 21. Rut, moabita, a adăugat: "El mi-a mai zis: "Rămâi cu slugile mele până vor isprăvi de secerat." 22. Și Naomi a zis către nora sa, Rut: "Este bine, fiica mea, să ieși cu slujnicele lui și să nu te întâlnească cineva în alt ogor." 23. Ea s-a ținut, dar, de slujnicele lui Boaz, ca să culeagă spice, până la sfârșitul seceratului orzului și seceratului grâului. Și locuia cu soacra sa.*

Ce alte calități ale lui Rut și ale soacrei sale reies din dialogul avut când Rut s-a întors acasă?

Tu decizi: ruină sau restaurare?

Se vede caracterul creștin în relațiile tale? Cum? Revaluează-ți relațiile. Se vede din dialoguri bunătatea, îndurarea, generozitatea, ajutorul dincolo de limita datoriei? Ia inițiative care să îi surprindă (plăcut:) pe ceilalți. Ia decizia de a îmbunătăți relațiile:

- Cu părinții _____
- Cu copiii _____
- Cu socrii _____
- Cu nurorile _____
- Cu colegii de serviciu _____
- Cu șefii _____
- Cu subalternii _____
- Cu vecinii _____
- Cu dușmanii _____
- Cu credincioșii dela biserică _____
- Cu alții _____

Decizia de a întemeia o familie

Rut 3:1-18

Naomi, recunoscând îndurarea lui Dumnezeu în îndurarea manifestată de Boaz (2:20), îi propune lui Rut să meargă și să ceară protecție și răscumpărare prin căsătorie, conform obiceiului vremii. Naomi nu o îndeamnă pe Rut la imoralitate, așa cum ar părea la prima vedere, ci dimpotrivă la integritate, în conformitate cu legea leviratului și a răscumpărării.

Citește Rut 3:1-18.

Rut 3:1 Soacra sa, Naomi, i-a zis: "Fiica mea, aș vrea să-ți dau un loc de odihnă, ca să fii fericită. 2. Și acum Boaz, cu ale cărui slujnice ai fost, nu este el rudă cu noi? Iată, el are să vânture la noapte orzul în arie. 3. Spală-te și unge-te, apoi îmbracă-te cu hainele tale și coboară-te la arie. Să nu te faci cunoscută lui, până va isprăvi de mâncat și de băut. 4. Și când se va duce să se culce, însemnează-ți locul unde se culcă. Apoi du-te, descoperă-i picioarele și culcă-te. Și el însuși îți va spune ce să faci." 5. Ea i-a răspuns: "Voi face tot ce ai spus." 6. Rut s-a coborât la arie și a făcut tot ce poruncise soacra sa. 7. Boaz a mâncat și a băut, și inima-i era veselă. S-a dus și s-a culcat la marginea unui stog. Rut a venit atunci încet de tot, i-a descoperit picioarele și s-a culcat. 8. La miezul nopții, omul s-a speriat; s-a plecat și iată că o femeie era culcată la picioarele lui. 9. El a zis: "Cine ești tu?" Ea a răspuns: "Eu sunt Rut, slujnica ta; întinde-ți poala hainei peste slujnica ta, căci ai drept de răscumpărare." 10. Și el a zis: "Fii binecuvântată de Domnul, fiică! Această faptă de pe urmă mărturisește și mai mult pentru tine decât cea dintâi, că n-ai umblat după tineri, săraci sau bogați. 11. Acum, fiică, nu te teme, îți voi face tot ce vei zice, căci toată cetatea știe că ești o femeie cinstită. 12. Este adevărat că am drept de răscumpărare, dar este o altă rudă mai aproape decât mine. 13. Rămâi în noaptea aceasta aici. Și mâine, dacă vrea să te răscumpere, bine, să te răscumpere; dar dacă nu-i place să te răscumpere, te voi răscumpăra eu, viu este Domnul! Culcă-te aici până diminează." 14. Ea a rămas culcată la picioarele lui până dimineța și s-a sculat mai înainte de a se putea cunoaște unul pe altul. Boaz a zis: "Să nu știe nimeni că a intrat o femeie în arie!" 15. Și a adăugat: "Adu mantaua de pe tine și ține-o." Ea a ținut-o, și el a măsurat șase măsurii de orz și le-a pus pe ea. Apoi a intrat în cetate. 16. Rut s-a întors la soacra sa, și Naomi a zis: "Tu ești, fiica mea?" Rut i-a istorisit tot ce-i făcuse omul acela. 17. Ea a zis: "Mi-a dat aceste șase măsurii de orz, zicând: "Să nu te întorci cu mâinile goale la soacra ta." 18. Și Naomi a zis: "Fii liniștită, fiica mea, până vei ști cum se va

isprăvi lucrul acesta, căci omul acesta nu va avea odihnă până nu va sfârși lucrul chiar astăzi."

Ce-și dorește Naomi pentru nora sa Rut? (v. 1)

Cum o poate face o soacră **fericită** pe nora sa?

Ce înveți despre **căsătorie** din acest pasaj?

Ce înveți despre **acțiunile divine** și cele **umane** în întemeierea unei familii?

În cazul lui Rut, care au fost acțiunile divine și care au fost cele umane în aranjarea căsătoriei dintre Boaz și Rut?

Ce înveți despre **integritate** la întemeierea unei familii din acest pasaj? Corelează cu alte pasaje biblice.

Cum crezi că și-a câștigat Rut reputația de „femeie cinstită”? (v. 11)

Ce ar trebui conteze cel mai mult la persoanele care vor să se căsătorească? (frumusețea, bogăția, vârsta, credincioșia, cinstea, caracterul etc.) De ce?

Boaz era bogat, chiar foarte bogat, dar se pare că nu asta a determinat-o pe Rut să se căsătorească cu el. Rut era tânără și frumoasă, dar se pare că nu asta a contat cel mai mult pentru Boaz.

Expresia „femeie cinstită” din 3:11 este aceeași expresie folosită în Proverbe 31:10. Nu la întâmplare în Biblia ebraică cartea Rut urmează după Proverbe. Astfel, întrebarea din Proverbe 31:10 *Cine poate găsi o femeie cinstită?* își găsește răspunsul în cartea Rut 3:11 *...toată cetatea știe că ești o femeie cinstită*. Boaz apreciază la Rut integritatea ei, credința ei și loialitatea de care a dat dovadă.

Rut vede în Boaz în primul rând răscumpărătorul, pe cel care conform Legii lui Dumnezeu putea s-o restaureze pe Naomi, văduva lui Elimelec. Boaz apreciază la Rut că n-a umblat „după după cei tineri”, asta înseamnă că el era mai în vârstă. Atât Rut, cât și Boaz acționează în virtutea îndurării (*hesed*), care merge dincolo de datorie, ca manifestare a dragostei jertfitoare.

Care este concluzia Naomei după tot ce-i povestește Rut și când vede cele „șase măsuri de orz” trimise pentru ea? (3:18)

Care crezi că ar trebui să fie astăzi rolul părinților în căsătoria copiilor?

Cum se împletesc astăzi acțiunile umane cu cele divine în privința căsătoriei a doi tineri credincioși? Dă exemple.

Tu decizi: ruină sau restaurare?

Dacă nu ești căsătorit: implică-L pe Dumnezeu în alegerea partenerului. Roagă-te și cere călăuzire în această decizie foarte importantă. Alege după caracter, nu după aparențe. Pregătește-te pentru căsătorie devenind partenerul potrivit, nu căutând partenerul potrivit. Cere sfaturi de la oameni cu maturitate. Scrie câteva inițiative în acest sens:

Dacă ești căsătorit: rămâi credincios legământului pe care l-ai încheiat cu partenerul tău. Mulțumește-i lui Dumnezeu pentru partenerul tău. Arată îndurare și acordă iertare când ți se greșește. Roagă-te pentru căsătoria copiilor tăi. Scrie câteva decizii pe care crezi că trebuie să le iei în acest sens:

Dacă ești părinte cu copii de căsătorit: roagă-te pentru căsătoria copiilor tăi. Sfătuiește-i cu înțelepciune. Cultivă relația cu ei ca să le fie mai ușor să-ți asculte sfaturile. Scrie câteva decizii pe care crezi că trebuie să le iei în acest sens:

Decizia răscumpărării și a restaurării

Rut 4:1-12

Așa cum a anticipat Naomi, Boaz a luat foarte repede inițiativa de a demara procedurile legale de răscumpărare a văduvei rudeniei sale, Elimelec, și odată cu ea și a proprietăților funciare ale lui Elimelec și a moabitei Rut.

Citește Rut 4:1-12.

Rut 4:1 Boaz s-a suit la poarta cetății și s-a oprit acolo. Și iată că cel ce avea drept de răscumpărare, și despre care vorbise Boaz, trecea. Boaz i-a zis: "Hei, cutare, apropie-te, stai aici." Și el s-a apropiat și s-a oprit. 2. Boaz a luat atunci zece oameni dintre bătrânii cetății și a zis: "Sedeți aici." Și ei au șezut jos. 3. Apoi a zis celui ce avea drept de răscumpărare: "Naomi, întorcându-se din țara Moabului, a vândut bucata de pământ care era a fratelui nostru Elimelec. 4. Am crezut de datoria mea să te înștiințez despre aceasta și să-ți spun: "Cumpără-o, în fața locuitorilor și în fața bătrânilor poporului meu. Dacă vrei s-o răscumperi, răscumpăr-o; dar dacă nu vrei, spune-mi, ca să știu. Căci nu este nimeni înaintea ta care să aibă dreptul de răscumpărare, și după tine, eu am dreptul acesta." Și el a răspuns: "O voi răscumpăra." 5. Boaz a zis: "În ziua în care vei cumpăra țarina din mâna Naomei, o vei cumpăra în același timp și de la Rut, moabita, nevasta celui mort, ca să ridici numele mortului în moștenirea lui." 6. Și cel ce avea drept de răscumpărare a răspuns: "Nu pot s-o răscumpăr pe socoteala mea, de frică să nu-mi stric moștenirea mea; ia tu dreptul de răscumpărare, căci eu nu pot s-o răscumpăr." - 7. Odinioară în Israel, pentru întărirea unei răscumpărări sau unui schimb, omul își scotea încălțăminte și o dădea celuiilalt: aceasta slujea ca mărturie în Israel. - 8. Cel ce avea drept de răscumpărare a zis, dar, lui Boaz: "Cumpăr-o pe socoteala ta!" Și și-a scos încălțăminte. 9. Atunci Boaz a zis bătrânilor și întregului popor: "Voi sunteți martori azi că am cumpărat din mâna Naomei tot ce era al lui Elimelec, al lui Chilion și al lui Mahlon, 10. și că mi-am cumpărat de asemenea de nevastă pe Rut, moabita, nevasta lui Mahlon, ca să ridic numele mortului în moștenirea lui și pentru ca numele mortului să nu fie șters dintre frații lui și din poarta locului lui. Voi sunteți martori azi despre aceasta!" 11. Tot poporul care era la poartă și bătrânii au zis: "Suntem martori! Domnul să facă pe femeia care intră în casa ta ca Rahela și ca Lea, care amândouă au zidit casa lui Israel! Arată-ți puterea în Efrata și fă-ți un nume în Betleem! 12. Sămânța pe care ți-o va da Domnul, prin această tânără femeie, să-ți facă o casă asemenea casei lui Peret, care s-a născut lui Iuda din Tamar!"

Scena de la poarta cetății ne dezvăluie o mică parte din procedura de răscumpărare din perioada davidică (aprox. 1000 î.H.). Sunt trei elemente străine culturii noastre: instituția răscumpărătorului, căsătoria după cumnat sau legea leviratului și obiceiul descălțării de o sanda a aceluia care nu vrea să răscumpere. Corelează cu Deuteronom 25:5-10.

Deși pentru noi acestea nu sunt decât niște obiceiuri stranii, pentru Naomi și Rut au fost decizii vitale prin care casa lui Elimelec a fost răscumpărată și restaurată în Israel. De asemenea, statutul celor două văduve a fost restaurat.

Ce înveți din acest episod despre restaurarea acelor care au greșit sau care sunt victimele unor situații defavorizate?

Care sunt categoriile defavorizate de astăzi care au nevoie de răscumpărare și restaurare?

Care sunt rudele față de care ești ruda cea mai apropiată și pe care ar trebui să le ajuți?

Ce te împiedică să-i ajuți pe alții să-și răscumpere greșelile și să își restaureze viața?

Ce te împiedică să arăți îndurarea, pe care nu ești obligat s-o manifesti, față de persoane care poate nu merită?

Boaz prin gestul răscumpărării a ilustrat dragostea Răscumpărătorului său. Iov în mijlocul suferinței și a durerii a strigat: *Eu știu că Răscumpărătorul meu este viu și se va ridica la urmă pe pământ* (Iov 19:25). Corelează cu Isaia 43:14; 49:26. Domnul Isus afirmă despre Sine că a venit ca să-și dea viața ca răscumpărare pentru mulți (Matei 20:28). Corelează cu Galateni 3:13; Efeseni 1:7, 14; 1 Timotei 2:6 ș.a.

Dumnezeu Și-a răscumpărat poporul din Egipt, arătându-Și îndurarea față de evrei. Hristos ne-a răscumpărat de sub robia păcatului, arătându-Și îndurarea față de noi. Boaz și-a răscumpărat rudele arătându-și îndurarea față de ele. Tu pe cine răscumperi din ruină?

Care este binecuvântarea cu care este binecuvântat Boaz la poarta cetății de martorii care au asistat la actul de răscumpărare? (v. 11-12)

Ruda cea mai apropiată n-a vrut să le răscumpere pe Naomi și pe Rut ca să nu-și strice moștenirea. Boaz le-a răscumpărat în ascultare de porunca Domnului și dintr-o dragoste care depășea datoria, și nu și-a stricat moștenirea, ci dimpotrivă numele lui a fost onorat și a rămas în istorie. Celălalt a rămas un anonim: cutare! Boaz a devenit strămoșul regelui David și al Mântuitorului.

Tu decizi: ruină sau restaurare?

În Israel, casa celui care avea dreptul și puterea să răscumpere, dar nu dorea s-o facă din motive egoiste se numea „casa celui descălțat” (Deuteronom 25:10).

Analizează-ți responsabilitatea cu care te implici în nevoile celor din jurul tău. Pentru care dintre rudele apropiate sau persoane din jurul tău crezi că ai primi eticheta „casa celui descălțat”? Roagă-te și fă ceva!

Fă o listă cu persoane ruinate sau în pragul ruinei, care au nevoie de o mână întinsă. Roagă-te și acționează!

Nădărduește în îndurarea Răscumpărătorului indiferent de situația în care ești acum. Răscumpărătorul tău este viu!

Restaurarea deplină în urma deciziilor înțelepte

Rut 4:13-22

Deși Rut este cea care naște copilul, femeile din Betleem îl văd pe Obed ca o binecuvântare pentru Naomi. Expresia femeilor: *Un fiu s-a născut Naomei!* însemna că numele lui Elimelec și al lui Mahlon au fost restaurate în moștenirea lui Israel. Epilogul acesta este simetric cu prologul. Dacă la început Naomi este lipsită de bărbat și de copii, în final femeile o fericesc pentru că s-a găsit un bărbat cu drept de răscumpărare și pentru că i s-a născut un copil pe care îl ține în brațe, deși nu mai spera asta.

Citește Rut 4:13-17.

Rut 4:13 Boaz a luat pe Rut, care i-a fost nevastă, și el a intrat la ea. Domnul a făcut-o să zămislească, și ea a născut un fiu. 14. Femeile au zis Naomei: "Binecuvântat să fie Domnul, care nu te-a lăsat lipsită azi de un bărbat cu drept de răscumpărare și al cărui nume va fi lăudat în Israel! 15. Copilul acesta îți va înviora sufletul și va fi sprijinul bătrâneților tale; căci l-a născut nora ta, care te iubește și care face pentru tine mai mult decât șapte fii." 16. Naomi a luat copilul, l-a ținut în brațe și a văzut de el. 17. Vecinele i-au pus nume, zicând: "Un fiu s-a născut Naomei!" Și l-au numit Obed. Aceasta a fost tatăl lui Isai, tatăl lui David.

Ce înveți despre purtarea de grijă a lui Dumnezeu din povestea Naomei?

Ce ai învățat despre tragediile prin care pot trece chiar și credincioșii?

Ce ai învățat despre căsătorie din istoria lui Rut?

Ce ai învățat despre răscumpărare?

Ce ai învățat din cartea Rut despre suveranitatea lui Dumnezeu?

Citește Rut 4:18-22.

Rut 4:18 *Iată sămânța lui Pereț; Pereț a fost tatăl lui Hețron; 19. Hețron a fost tatăl lui Ram; Ram a fost tatăl lui Aminadab; 20. Aminadab a fost tatăl lui Nașon; Nașon a fost tatăl lui Salmon; 21. Salmon a fost tatăl lui Boaz; Boaz a fost tatăl lui Obed; 22. Obed a fost tatăl lui Isai; și Isai a fost tatăl lui David.*

Cartea Rut se încheie cu o genealogie de zece generații, de la Pereț, fiul lui Iuda din Tamar, până la David. Boaz este cinstit în mod deosebit în această genealogie fiind așezat pe poziția a șaptea, care era de obicei o poziție deosebită.

Ce spune intrarea lui Rut, moabita, în genealogia lui David, și implicit în cea a Domnului Isus, despre universalitatea mântuirii. Corelează și cu alte pasaje biblice.

Genealogiile jucau un rol foarte important în societățile tribale din vechime. Genealogiile erau foarte importante pentru că familia, clanul, tribul, rudenia, în general, era cea mai importantă structură socială. Ele păstrau identitatea persoanei, justifica apartenența la o familie, legitimau pozițiile de putere și autoritate în diverse structuri sociale, religioase sau politice. De exemplu, nimeni nu putea fi preot sau mare preot în Israel dacă nu dovedea că este descendent din familia lui Aaron. Genealogiile aveau și un scop pedagogic. Erau repetate mereu și mereu pentru a învăța istoria strămoșilor. Două dimensiuni erau importante în aceste genealogii cu scop didactic: adâncimea și fluiditatea. Adâncimea se referă la numărul numelor trecute în listă, iar fluiditatea se referă la flexibilitatea cu care unele nume erau incluse, iar altele nu. Cele mai multe genealogii de felul acesta au între cinci și zece generații (Geneza 4:17-24; 5:1-32; 11:10-26; 25:12-15; 1 Samuel 9:1). De obicei erau trecute cele mai cunoscute nume din generațiile recente și cele mai cunoscute nume dintre fondatorii clanului. Genealogia din Rut 4:18-22 are zece membri, începând cu Pereț și Hețron, fondatorii seminției lui Iuda și încheindu-se cu Boaz, Obed, Isai și David, cei mai cunoscuți din generațiile recente (raportat la data scrierii cărții).

Tu decizi: ruină sau restaurare?

